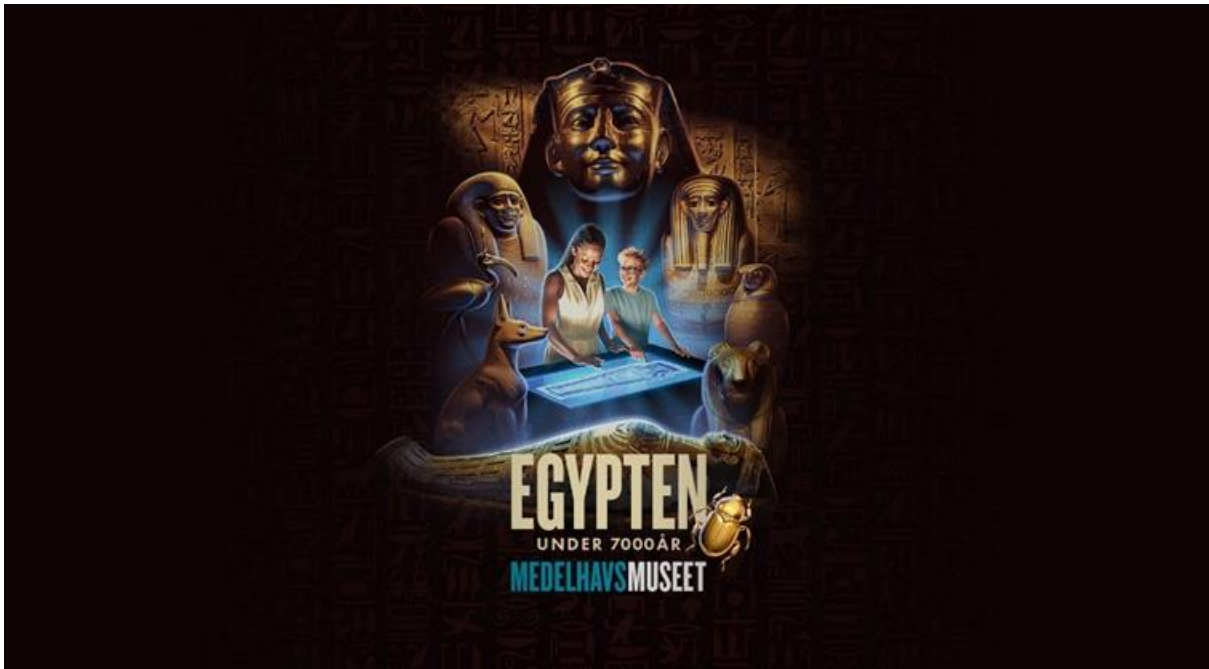

VÄRLDSKULTURMUSEERNA
THE NATIONAL MUSEUMS OF WORLD CULTURE

FORNTIDA EGYPTEN ONLINE

LÄRARHANDLEDNING DIGITALT SKOLPROGRAM MED MUSEIPEDAGOG VIA VIDEOMÖTE

Grundskola åk 1-9, gymnasieskola och vuxenstuderande i ämnena Historia, SO, Religion, Svenska och Bild

Introduktion

Onlineprogrammet Forntida Egypten Online erbjuder en lärorik och intresseväckande upplevelse främst inom ramen för skolämnet Historia i grundskolans årskurs 1-9, samt gymnasieskolan och vuxenutbildning. Anpassade kopplingar kan även göras till ämnena Svenska, Bild och Religion/ Religionskunskap utifrån teman om konst, religion och mytologi. Programmet kan levandegöra läroplans-anknuten tematik, skapa engagemang och en bas för samtal, och därigenom ligga till grund för ett starkt lärande (se Läroplanskopplingar Forntida Egypten Online). Programmet är digitalt och genomförs utifrån ett videomöte via dator där museipedagogen projiceras på duk i klassrummet och bedriver undervisningen därifrån. Lärarens undervisning kring temat kan fortgå under flera tillfällen och delas upp utifrån strukturen före-under-och efter programmet.

I Världskulturmuseernas och Medelhavsmuseets Egyptenutställning finns världsunika historiska samlingar av föremål och historiska källor från det forntida Egypten och områdena kring Nilen. De tidiga flodkulturerna, Nilens betydelse, jordbrukets utveckling och de första faraoniska dynastierna beskrivs på ett levande sätt utifrån mänskliga kvarlevor, gravgods, vardagsföremål och religiösa artefakter.

Vad det forntida Egypten var för ett rike och hur människorna levde sina liv är grunden för programmet där eleverna får lära sig att tolka museiföremål och arkeologiskt källmaterial, och försöka tyda vad och hur de kan berätta om teman som – samhälle, politik, makt, arbete, religion, mytologi, vardag, liv och död. Vad berättar gravkeramik om levnadsförhållandena för män och kvinnor?

Vad berättar gudafigurer om egyptiernas religion? Vad berättar textstycken med hieroglyfer?

Vad menas med en högkultur? Vad är arkeologi? Under programmet ställs frågor och eleverna får diskutera. Spåren och uppfinningarna som kommer från det forntida Egypten listas – såväl pyramiderna och mumierna som matematik och skrivkonst. Under det elevaktiva programmet får eleverna kunskap om flodkulturer, högkulturer och faraoner. Från jägarsamhällen via det Gamla riket förbi det Mellersta riket och fram till det Nya riket. Programmet knyter an till den digitala appen En vandring genom Egyptens historia och kan fungera som en introduktion till ett fortsatt arbete med denna, såväl som en sammanfattning och fördjupning i samband med egen undervisning.

Inför onlineprogrammet

För att eleverna på bästa sätt ska kunna ta sig an museernas utbud kan det vara bra att redogöra för vissa fakta, teman och begrepp, såväl som museerna i sig, inför onlineprogrammet:

Världskulturmuseernas webbsida

[Världskulturmuseerna - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](http://varldskulturmuseerna.se)

Filmer om Världskulturmuseerna och deras museer och samlingar hittas via:

<https://www.youtube.com/user/varldskulturmuseet>

Inför ett onlineprogram om det forntida Egypten är vår rekommendation att i skolundervisningen först ge en introduktion till kulturen och epoken, såväl som till förekommande jägar- och samlarkulturer, samt flodkulturer som den mesopotamiska.

Det finns en möjlighet att via andra onlineprogram och digitala lärresurser ta sig an andra historiska kulturer genom *De tidiga flodkulturerna Online*, *Antikens Grekland Online*, *Romarriket Online* samt tre av Världskulturmuseernas digitala lärplattformar:

Allt har en historia – föremål och kortfilmer om världens historia, däribland ovan kulturer.

<https://www.varldskulturmuseerna.se/digitala-resurser/skolprogram-online/allt-har-en-historia/>

Antiken – ett omfattande lärmaterial som grundar sig i Medelhavsmuseets samling och den senaste forskningen, uppdelat i teman som Liv & Död, Politik & Samhälle, Religion & Mytologi, Krig & Konflikter, Handel & Ekonomi, Vetenskap & Språk, Litteratur & Dramatik, Konst & Arkitektur, samt Idrott.

[Antiken - Världskulturmuseerna](http://egypten.medelhavsmuseet.se/index.php?page=main&itemurl=&uri=undefined)

Digitala utställningen *En vandring genom Egyptens historia*

<http://egypten.medelhavsmuseet.se/index.php?page=main&itemurl=&uri=undefined>

Under onlineprogrammet

Efter att museipedagogen och läraren testat tekniken startar lektionen. Läraren håller en introduktion och lämnar över till museipedagogen som introducerar sig själv, Världskulturmuseerna och programmet.

Inledningen fortsätter med bilder och föremål som berättar om tidiga jägar- och samlarkulturer, Nilen, tidiga flodkulturer och jordbrukets uppkomst. Här finns redskap, keramik, tidiga avbildningar av människor, smycken samt föremål för offer med en religiös koppling.

I utställningen utforskas skelettet av en kvinna som levde för femtusen år sen men vars hår bevarats av den torra ökensanden. Vem var hon? Hur gammal blev hon? Vad berättar gravföremålen? Eleverna får vara arkeologer och försöka tolka källorna. Vad menas med arkeologi och vilka metoder kan man ta till hjälp för att få svar på alla frågor?

Vad menas med en högkultur? Vidare gestaltas det samhälle som kvinnan levde i. Kartor och tidslinjer berättar om det Gamla, Mellersta och Nya riket. Gudafigurer föreställande Osiris, Isis och Horus om mytologi och religion. Bilder av pyramider samt en färd ner i museets egna gravkammare med föremål som människoavbildningar och De dödas bok berättar om synen på liv och död. Här nere finns den riktiga mumien av prästen Neswau. Enorma sarkofaglock berättar om det egyptiska skriftspråket och eleverna får själva möjlighet att teckna sitt namn med hieroglyfer.

Skulpturer och porträttbyster berättar om den mäktiga farao, och här får eleverna stifta bekantskap med berömdheter som Akenathon, Nefertiti, Hatsheptsut och Tutanchamon.

Krukor med urgammal egyptisk mat studeras och "vanliga" människors vardag diskuteras.

Avslutningsvis sammanfattas programmet med ett quiz och möjligheten att ställa frågor.

Arbetsuppgifter, frågor och övningar till efter onlineprogrammet

Efter programmet kan elever och lärare arbeta vidare med forntida Egypten via:

Digitala utställningen En vandring genom Egyptens historia

<http://egypten.medelhavsmuseet.se/index.php?page=main&itemurl=&uri=undefined>

Antiken, de grekiska stadsstaterna och Romarriket kan därefter studeras via:

Antiken – en digital lärplattform med massor med teman, texter, bilder, föremål, filmer, kartor, tidslinjer, lärarhandledningar, övningar och arbetsuppgifter.

[Antiken - Världskulturmuseerna](#)

Ytterligare föremål och kulturområden kan hittas via:

[Upptäck samlingen – använd föremål som källor! - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](#)

Frågor till onlineprogrammet

Frågorna relaterar till det innehåll som förmedlas av museipedagogen under onlineprogrammet. Arbeta enskilt eller i grupp.

1. När ungefär existerade det Gamla riket, Mellersta riket och Nya riket?
2. Vad menas med högkultur?
3. Vad menas med arkeologi?
4. Hur levde människorna i det forntida Egypten jämfört med dagens människor?
5. Vilka tankar fanns kring liv och död?
6. Vilka uppfinningar var människorna i det forntida Egypten först med?
7. Vad menas med hieroglyfer, farao, pyramider och mumier?
8. Hur lever spåren från det forntida Egypten kvar idag?
9. Berätta om en egyptisk farao.

10. Välj ett föremål från utställningen och förklara vad det är, vad det använts till, var det kommer ifrån och när det kommer ifrån. Jämför det med ett liknande nutida föremål – vilka likheter och skillnader finns.

Digitala utställningen En vandring genom Egyptens historia

<http://egypten.medelhavsmuseet.se/index.php?page=main&itemurl=&uri=undefined>

[Upptäck samlingen – använd föremål som källor! - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](http://egypten.medelhavsmuseet.se/index.php?page=main&itemurl=&uri=undefined)

11. Jämför forntidens Egypten med dagens svenska samhälle – vilka likheter och skillnader finns i fråga om politik, ekonomi, vardag, mat, religion, liv och död?